

Riksdagsskrivelse

2009/10:199

Riksbanksfullmäktige

Med överlämnande av finansutskottets betänkande 2009/10:FiU13
Medgivande för Riksbanken att ge kredit till Internationella valutafonden
(IMF) får jag anmäla att riksdagen denna dag bifallit utskottets förslag till
riksdagsbeslut.

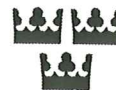
Stockholm den 3 mars 2010

Per Westerberg

Ulf Christoffersson

Medgivande för Riksbanken att ge kredit till Internationella valutafonden (IMF)

Sammanfattning

Utskottet behandlar Riksbankens framställning 2009/10:RB2 om att riksdagen medger att Riksbanken ingår ett avtal om en bilateral kredit till Internationella valutafonden (IMF) på 2,47 miljarder euro.

Vid den s.k. G20-gruppens möte i London och vårmötena i IMF i april 2009 beslutades att IMF:s utlåningsresurser ska tredubblas, från 250 miljarder dollar till 750 miljarder dollar. Syftet med förstärkningen är att säkra IMF:s finansiering av den kraftigt ökade efterfrågan på lån i spåret av finanskrisen och att öka IMF:s framtida möjligheter att agera och stabilisera det internationella betalningssystemet.

Inför vårmötena i IMF beslutade Europeiska rådet att medlemsländerna i EU ska bidra med 75 miljarder kronor i tillfälliga krediter till förstärkningen av IMF:s utlåningskapacitet.

Det Riksbanken föreslår i sin framställning är att riksdagen medger att Riksbanken tecknar avtal med IMF om Sveriges andel av de utlovade EU-krediterna. Den svenska andelen uppgår, som framgår ovan, till 2,47 miljarder euro, räknat utifrån Sveriges andel av insatskapitalet i IMF, vilket ungefär motsvarar 25,5 miljarder kronor.

Utskottet tillstyrker Riksbankens förslag. IMF är enligt utskottets mening en mycket viktig institution i dagens globala ekonomi, och institutionen spelar en betydelsefull roll i hanteringen av finanskrisen. För att IMF effektivt ska kunna bidra till stabilitet i det internationella betalningssystemet är det nödvändigt att institutionen har de resurser som krävs. Utskottet välkomnar därför den pågående förstärkningen av IMF:s utlåningsresurser.

Utskottet behandlar även en motion som lämnats med anledning av Riksbankens framställning. I motionen förslås bl.a. att krediten till IMF villkoras med ökad öppenhet om IMF:s verksamhet. Utskottet föreslår att motionen avslås. Utskottet anser dock att det är viktigt att den pågående reformeringen av IMF:s verksamhet fortsätter. Det är av största vikt att verksamheten genomsyras av öppenhet och transparens. För att IMF ska

kunna bidra till stabilitet i det internationella betalningssystemet är det också viktigt att kreditgivningen, programmen och villkoren är effektivt utformade.

Medlemskap i den internationella betalningsunionen

Den internationella betalningsunionen (IBU) är en organisation som har till syfte att främja stabilitet i det internationella betalningssystemet. Unionen består av medlemmar som är beredda att vidta åtgärder för att undvika tvångsutfrysningar och andra restriktioner som kan påverka den internationella betalningsströmmen. Medlemskapet innebär att medlemmarna godkänner unionens stadgar och åtar sig att vidta de åtgärder som krävs för att upprätthålla unionens syfte. Unionen har tillkommit på grund av den globala ekonomiska krisen och behovet av att stärka samarbetet mellan länderna för att hantera den internationella betalningsströmmen.

IBU:s syfte är att främja stabilitet i det internationella betalningssystemet genom att undvika tvångsutfrysningar och andra restriktioner som kan påverka den internationella betalningsströmmen. Unionen består av medlemmar som är beredda att vidta åtgärder för att upprätthålla unionens syfte. Medlemskapet innebär att medlemmarna godkänner unionens stadgar och åtar sig att vidta de åtgärder som krävs för att upprätthålla unionens syfte.

IBU har tillkommit på grund av den globala ekonomiska krisen och behovet av att stärka samarbetet mellan länderna för att hantera den internationella betalningsströmmen. Unionen består av medlemmar som är beredda att vidta åtgärder för att upprätthålla unionens syfte. Medlemskapet innebär att medlemmarna godkänner unionens stadgar och åtar sig att vidta de åtgärder som krävs för att upprätthålla unionens syfte.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Sammanfattning av Riksbankens framställning	5
Motionen	6
Kompletterande information	7
Utskottets överväganden	10
Medgivande om kredit till Internationella valutafonden	10
Reservation	13
Medgivande om kredit till Internationella valutafonden (v)	13
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	15
Framställningen	15
Följdmotionen	15

Tabell

Tabell 1 Utlåningen till IMF uppdelad på kreditgivare	8
---	---

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Medgivande om kredit till Internationella valutafonden

Riksdagen medger att Riksbanken får ingå ett avtal om kredit till Internationella valutafonden med ett belopp om 2,47 miljarder euro. Därmed bifaller riksdagen framställning 2009/10:RB2 och avslår motion 2009/10:Fi4.

Reservation (v)

Stockholm den 16 februari 2010

På finansutskottets vägnar

Stefan Attefall

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Stefan Attefall (kd), Thomas Östros (s), Bertil Kjellberg (m), Anna Lilliehöök (m), Sonia Karlsson (s), Lars Elinderson (m), Roger Tiefensee (c), Monica Green (s), Nina Lundström (fp), Peder Wachtmeister (m), Agneta Gille (s), Göran Pettersson (m), Ulla Andersson (v), Tommy Ternemar (s), Emma Henriksson (kd), Christina Zedell (s) och Mats Pertoft (mp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I en framställning till riksdagen 2009/10:RB2 föreslår Riksbanken att riksdagen medger att Riksbanken ingår ett avtal om kredit till IMF om 2,47 miljarder euro, motsvarande ca 25,5 miljarder kronor. Riksbankens förslag är en följd av att Europeiska rådet i slutet av mars 2009 beslutade att medlemsländerna i EU ska bidra med 75 miljarder euro i tillfälliga krediter till påfyllnaden av IMF:s utlåningskapacitet.

Med stöd av 7 kap. 4 § fjärde stycket riksbankslagen (1988:1385) tog direktionen i Riksbanken redan den 2 april 2009 beslut om att banken skulle ingå ett bilateralt avtal med IMF om den svenska andelen av de utlovade EU-krediterna. Eftersom syftet med krediterna var valutapolitiskt och krediterna bedömdes som kortsiktiga engagemang bedömde direktionen att det inte behövdes något medgivande från riksdagen.

I takt med att förhandlingarna mellan IMF och medlemsländerna slutförts blev det emellertid tydligt att IMF krävde ett mer långsiktigt kreditavtal, där enskilda länders åtagande enligt avtalet kan uppgå till nio år.

Av denna anledning har Riksbanken dragit tillbaka sitt tidigare beslut. Riksbanken begär nu i stället riksdagens medgivande till att ingå ett avtal om en kredit till IMF om 2,47 miljarder euro. Utskottet har informerats om IMF-krediten och Riksbankens nya beslutshandling i brev från Riksbanken till finansutskottet daterade den 2 juli 2009 och den 17 september 2009 (båda med dnr 2009-616-STA).

En motion har lämnats med anledning av Riksbankens framställning. I motion 2009/10:Fi4 (v) föreslås bl.a. att krediten till IMF ska villkoras till en ökad öppenhet om IMF:s verksamhet och Sveriges verksamhet i IMF samt att IMF inte ska påtvinga enskilda länder en viss form av ekonomisk politik.

Sammanfattning av Riksbankens framställning

Vid G20-mötet i London och vårmötena i IMF i april 2009 beslutades att IMF:s utlåningsresurser skulle tredubblas, från 250 miljarder dollar till 750 miljarder dollar. Förstärkningen ska ske genom att medlemsländerna först ger IMF tillfälliga bilaterala lån. Därefter ska lånen lyftas in i ett nytt och utökat New Arrangement to Borrow (NAB). NAB är ett särskilt kreditarrangemang som upprättades 1998 och som ger IMF möjligheter att låna medel av medlemsländerna för att förebygga eller avvärja kriser i det internationella valuta- och betalningssystemet.

Inför vårmötena i IMF beslutade Europeiska rådet att medlemsländerna i EU ska bidra med 75 miljarder euro i tillfälliga krediter till påfyllnaden av IMF:s utlåningskapacitet. Sveriges andel av de utlovade EU-krediterna uppgår till 2,47 miljarder euro, beräknat på Sveriges andel av insatskapitalet i IMF.

Utöver de nu aktuella krediterna om 75 miljarder euro finns, enligt Riksbankens framställan, en konsensus inom EU att bidra med ytterligare 50 miljarder euro för den planerade utökningen av NAB.

Enligt framställningen kräver IMF i kreditförhandlingarna med Riksbanken att den bilaterala krediten bl.a. ska innehålla följande villkor:

- Avtalet om kredit ska gälla under två år.
- IMF vill ha möjlighet att ligga kvar med draget kreditbelopp under fem års tid.
- Med Riksbankens godkännande ska avtalet kunna förlängas i ytterligare två år, dvs. totalt fyra år.

Enligt Riksbanken innebär detta att krediten på 2,47 miljarder euro i praktiken kan bli ett nioårigt åtagande från Riksbankens sida. Det innebär i sin tur att det krävs ett medgivande från riksdagen för att Riksbanken ska kunna ge den aktuella bilaterala krediten till IMF.

Enligt 7 kap. 4 § fjärde stycket riksbankslagen (1988:1385) får Riksbanken i valutapolitiskt syfte delta i finansiering inom ramen för IMF:s verksamhet. Men om finansieringen gäller ett långsiktigt ekonomiskt åtagande krävs riksdagens medgivande (7 kap. 4 § andra stycket samt prop. 1999/2000:50 s. 27).

Riksbankens övervägande

Enligt Riksbankens bedömning är de nu aktuella krediterna till IMF ett angeläget stöd för stabiliteten i det internationella betalningssystemet. Sverige bör därför medverka med Sveriges andel av finansieringen.

Eftersom kreditavtalet med IMF kan komma att innebära ett nioårigt åtagande bör riksdagen medge att Riksbanken ingår ett avtal om en bilateral kredit till IMF med ett belopp om 2,47 miljarder euro, omkring 25,5 miljarder kronor.

Motionen

Vänsterpartiet anser i motion Fi4 av Ulla Andersson m.fl. att riksdagen för att godkänna krediten till IMF bör ställa som villkor att regeringen undersöker hur man kan öka insynen och redovisningen av den nordisk-baltiska representationens verksamhet och resultat. De utfrågningar som hålls i riksdagen där regeringen redogör för den politiska linjen inför årsmötena i IMF och Världsbanken bör göras offentliga. Det bör införas en ordning där den nordiska baltiska representationen i IMF, som i en del andra län-

der, löpande återrapporterar och redovisar representationens verksamhet i fonden. Rapporterna bör vara offentliga och läggas ut på nätet. Vidare bör Sverige ställa som krav att protokoll från styrelsemötena i IMF och Världsbanken offentliggörs.

Regeringens återrapportering om verksamheten i IMF och Världsbanken bör ske genom en årlig skrivelse, vilket riksdagen beslutat om enligt motionärerna. Skrivelsen bör dessutom förbättras.

Enligt motionärerna bör regeringen utforma en skriftlig svensk position om konditionaliteten, eller lånevillkoren, i IMF och Världsbanken, där man tydligt tar ställning mot detaljerade makroekonomiska krav. Sverige bör i internationella sammanhang verka för att IMF inte påtvingar enskilda länder en viss form av ekonomisk politik, utan varje suverän stat ska ha frihet att självt bestämma sin ekonomisk-politiska inriktning.

Kompletterande information

Förstärkningen av IMF:s utlåningskapacitet

Under finanskrisen ökade trycket på IMF:s utlåning kraftigt. G20-mötet i London i början av april 2009 beslutade därför att tredubbla IMF:s utlåningskapacitet, från 250 miljarder dollar till 750 miljarder dollar. Förstärkningarna sker, som framgår av Riksbankens framställning, till en början genom bilaterala lån till IMF för att sedan överföras till ett nytt och förstärkt NAB (se mer om NAB nedan). I tabellen nedan framgår fördelningen mellan olika kreditgivare för att man ska nå upp till förstärkningen på 500 miljarder dollar.

De största kreditgivarna är USA och Japan, som vardera bidrar med krediter om 100 miljarder dollar. Därefter kommer medlemsländerna i EU som tillsammans bidrar med 178 miljarder dollar. Europeiska rådet beslutade inför G20-mötet i London att EU tillsammans skulle ge en kredit på 75 miljarder euro, motsvarande cirka 107 miljarder dollar när löftet gavs. Vid Europeiska rådets informella möte i Bryssel i mitten av september 2009 beslutades att medlemsländerna i EU, som det uttrycks i beslutstexterna, står redo att ge IMF en kredit på ytterligare 50 miljarder euro, motsvarande 71 miljarder dollar.

Sveriges andel av EU:s lånelöfte till IMF är 2,47 miljarder euro + ca 1,6 miljarder euro, dvs. totalt ca 4,07 miljarder euro, uträknat utifrån Sveriges insatskapital i IMF (motsvarande ca 42 miljarder kronor eller 5,8 miljarder dollar).

Som framgår av tabellen bidrar Kina med upp till 50 miljarder dollar i krediter. Brasilien, Kanada, Schweiz, Sydkorea och Indien bidrar med 10 miljarder dollar vardera medan t.ex. Norge bidrar med 4,5 miljarder dollar.

Tabell 1 Utlåningen till IMF uppdelad på kreditgivare

Kreditgivare	Belopp	Övrigt
Japan	100 mdr USD	Avtal tecknat.
EU	178 mdr USD	Avtal har hittills tecknats med Portugal (1,06 mdr USD), Danmark (1,95 mdr), Nederländerna (5,31 mdr), Tyskland (15 mdr), Spanien (4 mdr), Frankrike (11 mdr), Storbritannien (15 mdr).
Norge	4,5 mdr USD	Avtal tecknat.
Kanada	10 mdr USD	Avtal tecknat.
Schweiz	10 mdr USD	Avtal ännu ej tecknat.
USA	100 mdr USD	Avtal ännu ej tecknat.
Korea	10 mdr USD	Avtal ännu ej tecknat.
Australien	5,7 mdr USD	Avtal ännu ej tecknat.
Ryssland	10 mdr USD	Avtal ännu ej tecknat.
Kina	50 mdr USD	Avtal tecknat.
Brasilien	10 mdr USD	Avtal tecknat.
Indien	10 mdr USD	Avtal ännu ej tecknat.
Singapore	1,5 mdr USD	Avtal ännu ej tecknat.
Chile	1,6 mdr USD	Avtal ännu ej tecknat.
Summa	501,3 mdr USD	

Källa: IMF, uppdatering januari 2010.

Kreditavtalen mellan IMF och medlemsländerna

Som framgår av tabellen ovan har IMF redan skrivit avtal om tillfälliga krediter med ett flertal medlemsländer. Bland EU-länderna har avtal hittills slutits med Danmark, Frankrike, Nederländerna, Portugal, Spanien, Storbritannien och Tyskland.

Avtalen mellan IMF och medlemsländerna är standardiserade, dvs. avtalen är i stort sett identiska, och samtliga avtal innehåller den avtalslängd och kredittid som Riksbanken beskriver i sin framställning. Enligt uppgift från Riksbanken har IMF varit mycket noga med att garantera likabehandling mellan de kreditgivande länderna. Räntan på krediterna motsvarar den rörliga SDR-räntan (i skrivande stund ligger SDR-räntan på 0,23 %).

De nu aktuella bilaterala krediterna är tillfälliga, och i avtalen mellan IMF och medlemsländerna anges att krediterna ska avslutas och överföras till NAB när förhandlingarna och avtalen om det nya och förstärkta NAB är klara.

Enligt uppgifter från Riksbanken kommer Riksbanken då att i en ny framställning till riksdagen begära medgivande om att delta i NAB. En sådan framställning kommer att innehålla ett medgivande om såväl de nu aktuella 2,47 miljarder euro som de ca 1,6 miljarder euro som är Sveriges andel av de ytterligare krediter till IMF om 50 miljarder euro som Europeiska rådet kom överens om i september 2009.

Nytt och större NAB

Normalt finansierar IMF sin verksamhet via medlemsländernas insatser i IMF, de s.k. kvoterna. För att avvärja eller förebygga kriser i det internationella valuta- och betalningssystemet kan IMF vid behov antingen låna bilateralt av medlemsländerna eller via det s.k. General Arrangement to Borrow (GAB) eller via New Arrangement to Borrow (NAB).

GAB är ett kreditavtal mellan IMF och de elva industriländerna i G10-gruppen. GAB omfattar kreditåtaganden om 17 miljarder SDR, eller omkring 26 miljarder dollar enligt dagskurs. Sveriges åtagande i GAB är 383 miljoner SDR, motsvarande 595 miljoner dollar.

NAB startades 1998 och är ett kreditarrangemang som i dagsläget omfattar 26 medlemsländer. NAB omfattar kreditåtaganden om 34 miljarder SDR eller omkring 53 miljarder dollar enligt dagskurs. Sveriges åtagande i NAB är 850 miljoner SDR, motsvarande ca 1,3 miljarder dollar. NAB förlängs normalt vart femte år, och den senaste förlängningen började gälla i november 2008. Riksdagen medgav på våren 2008 att Riksbanken medverkade i en ny femårsperiod i NAB (bet. 2007/08:FiU17).

Vid G20-gruppens möte i London i början av april 2009 beslutades att IMF:s utlåningsresurser omedelbart skulle tillföras 250 miljarder dollar och att detta belopp sedan skulle utgöra en del av en förstärkning av NAB med 500 miljarder dollar. Det beslutades också att antalet deltagare i NAB skulle utvidgas och att NAB skulle göras mer flexibelt.

Vid ett möte i Washington i slutet av november 2009 beslutade de ursprungliga 26 medlemsländerna tillsammans med 13 potentiella nya medlemsländer i NAB att utöka kreditkapaciteten i NAB med upp till 600 miljarder kronor. Dessutom beslutades att kreditarrangemangen i NAB ska göras mer flexibla än vad de är i dagsläget. Under de senaste månaderna har detaljerna i det utökade NAB utarbetats och förhandlats. Enligt uppgift ska IMF:s exekutivstyrelse under februari 2010 behandla och eventuellt besluta om utformningen av ett nytt NAB-avtal.

Utskottets överväganden

Medgivande om kredit till Internationella valutafonden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen medger att Riksbanken ingår ett avtal om en bilateral kredit om 2,47 miljarder euro till Internationella valutafonden (IMF), motsvarande ca 25,5 miljarder kronor. Krediten är Sveriges andel av de 75 miljarder euro som Europeiska rådet i början av april 2009 beslutade att medlemsländerna i EU skulle bidra med för att förstärka IMF:s utlåningsresurser. EU-krediterna är i sin tur en del av en sammanlagd internationell förstärkning av IMF:s utlåningsresurser med omkring 500 miljarder dollar.

IMF är enligt utskottets mening en mycket viktig global finansiell institution, och utskottet välkomnar förstärkningen av IMF:s resurser.

Samtidigt anser utskottet att det är viktigt att den pågående reformeringen av IMF:s verksamhet fortsätter. Det är av största vikt att verksamheten genomsyras av öppenhet och transparens. För att IMF ska kunna bidra till stabilitet i det internationella betalningssystemet är det också viktigt att kreditgivningen, programmen och villkoren är effektivt utformade.

Förslagen i en motion om att Sverige bör villkora IMF-krediten till bl.a. ökad öppenhet om IMF:s verksamhet avslås av riksdagen.

Jämför reservation (v).

Vid den s.k. G20-gruppens möte i London och vårmötena i IMF i april 2009 beslutades att IMF:s utlåningsresurser ska tredubblas, från 250 miljarder dollar till 750 miljarder dollar. Syftet med förstärkningen är att säkra IMF:s finansiering av den kraftigt ökade efterfrågan på lån i spåret av finanskrisen och att öka IMF:s framtida möjligheter att agera och stabilisera det internationella betalningssystemet.

Inför vårmötena i IMF beslutade Europeiska rådet att medlemsländerna i EU ska bidra med 75 miljarder kronor i tillfälliga krediter till förstärkningen av IMF:s utlåningskapacitet.

Riksbanken föreslår i sin framställning att riksdagen ska medge att Riksbanken ingår ett avtal med IMF om Sveriges andel av de utlovade EU-krediterna. Den svenska andelen uppgår till 2,47 miljarder euro, räknat utifrån Sveriges andel av insatskapitalet i IMF, motsvarande ca 25,5 miljarder kronor.

Utskottet har inget att invända mot Riksbankens förslag utan medger att Riksbanken tecknar ett bilateralt kreditavtal med IMF som täcker Sveriges andel av de krediter som Europeiska rådet beslutat att EU-länderna ska bidra med.

IMF är enligt utskottets mening en mycket viktig institution i dagens globala ekonomi, och institutionen spelar en betydelsefull roll i hanteringen av finanskrisen. IMF:s utlåning till de länder och länderområden där finanskrisen slagit som hårdast har, tillsammans med andra internationella och nationella åtgärder, bidragit till att begränsa krisens effekter och stabilisera såväl finansmarknaderna som nedgången i den reala globala ekonomin.

Samtidigt är det viktigt att IMF har tillgång till de resurser som krävs för att effektivt kunna hantera de störningar och kriser som uppkommer i det internationella betalningssystemet. Utskottet välkomnar därför den pågående förstärkningen av IMF:s utlåningsresurser.

Förstärkningen sker till en början genom att medlemsländerna ger IMF bilaterala krediter. Krediterna ska därefter överföras till ett breddat och omförhandlat kreditarrangemang, det s.k. NAB (New Arrangement to Borrow), som IMF kan utnyttja vid behov. För närvarande pågår förhandlingar mellan IMF:s medlemsländer om ett nytt och utökat NAB-avtal. Enligt uppgifter som utskottet inhämtat ska IMF:s exekutivstyrelse ta beslut i frågan under våren.

Europeiska rådet kom vid sitt informella möte i mitten av september 2009 överens om att medlemsländerna i EU ska bidra med ytterligare 50 miljarder euro i förstärkningen av NAB, utöver de 75 miljarder euro som utlovats tidigare. Sveriges andel av denna ytterligare EU-kredit till IMF skulle bli ca 1,6 miljarder euro, motsvarande ca 16,5 miljarder kronor.

Utskottet har i nuläget inget att invända mot ett utvidgat NAB. Utskottet utgår dock ifrån att Riksbanken återkommer till riksdagen med en ny framställning när det blir aktuellt med beslut om att delta i ett nytt NAB och om Sveriges samlade åtagande i NAB.

I motion Fi4 (v) behandlas bl.a. frågor om ökad information om verksamheten i IMF och om den s.k. konditionaliteten, dvs. de villkor som IMF ställer för krediter till enskilda länder.

Enligt utskottets mening är det av största vikt att IMF:s verksamhet genomsyras av stor öppenhet och transparens. För att IMF ska kunna bidra till stabilitet i det internationella betalningssystemet är det också viktigt att IMF:s kreditgivning, program och kreditvillkor är effektivt utformade. Utskottet konstaterar att det sedan några år tillbaka pågår en reformering av IMF:s verksamhet på dessa områden och att en del av förändringarna har fått genomslag i de åtgärder som vidtagits under finanskrisen. Det finns dock enligt utskottets mening anledning att fortsätta den pågående reformeringen. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att G20-gruppen vid sitt möte London i april 2009, vid sidan om en förstärkning av IMF:s utlåningsresurser, även kom överens om att de internationella finansiella institutionerna under kommande år ska reformeras och moderniseras

för att bättre möta de utmaningar och krav som ställs. Det handlar bl.a. om att se över institutionernas uppdrag, ledning, ansvarsfunktioner och beslutsprocesser. Vidare band G20-gruppen sig vid att fullfölja den röstreform som beslutades om 2008 samt uppmanade IMF att vidta en ny översyn av röstsystemet före januari 2011.

I propositionsförteckningen för våren 2010 anger regeringen att den i mitten av mars 2010 avser att lämna en skrivelse till riksdagen om verksamheten i IMF, Världsbanken och de regionala utvecklingsbankerna. Skrivelsen kommer bl.a. att behandla de frågor som tas upp ovan. Utskottet vill därför avvakta skrivelsen innan den tar närmare ställning till olika enskildheter i t.ex. reformeringen av IMF och de förslag som förs fram i motion Fi4.

Sammanfattningsvis anser utskottet att riksdagen ska medge att Riksbanken ingår ett avtal om en bilateral kredit på 2,47 miljarder euro till IMF. Utskottet tillstyrker därmed Riksbankens förslag i 2009/10:RB2. Förslaget i motion Fi4 avstyrks.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation.

Medgivande om kredit till Internationella valutafonden (v)

av Ulla Andersson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2009/10:Fi4 och avslår framställning 2009/10:RB2.

Ställningstagande

Vänsterpartiet anser att insynen i och genomlysningen av Internationella valutafondens (IMF) verksamhet måste öka och förbättras. Sverige bör som villkor för ytterligare krediter till IMF ställa som krav att protokollen från IMF:s styrelsemöten offentliggörs på ett sätt som gör det möjligt för allmänhet, parlament, medier och organisationer att ta del av förslagen, diskussionerna och omröstningarna inom institutionen.

Den svenska regeringen bör också öka öppenheten om Sveriges verksamhet i IMF. Regeringen bör anordna offentliga möten där den redovisar och tydliggör den svenska politiska linjen inför årsmötena i IMF och Världsbanken. Vidare bör den nordisk-baltiska representationen i IMF, i vilken Sverige ingår, löpande återrapportera och redovisa sitt agerande och vilka resultat man uppnått. Dessa rapporter bör läggas ut på Internet.

Regeringens återrapportering till riksdagen om verksamheterna i bl.a. IMF och Världsbanken bör ske genom en årlig skrivelse. Hösten 2003 beslutade riksdagen att regeringen, med regelbundna intervall, ska återkomma till riksdagen med en skrivelse i ämnet. Det första skrivelsen kom 2005, och enligt regeringens propositionslista ska nästa skrivelse komma i mars 2010. Det kommer alltså att dröja fem år mellan skrivelserna. Enligt Vänsterpartiets uppfattning är det uppseendeväckande att regeringen inte tagit skrivelsen på större allvar, och därför bör riksdagen besluta att skrivelsen ska komma årligen.

Som villkor för ytterligare krediter till IMF bör riksdagen också kräva att regeringen utformar en skriftlig position om konditionaliteten, eller de lånevillkor, som ställs upp i IMF och Världsbanken. Positionen bör tydligt ta ställning mot detaljerade makroekonomiska villkor och krav som inte bygger på nationella fattigdomsstrategier eller full parlamentarisk insyn. Sverige bör tydligt verka för att IMF i sin utlåningsverksamhet inte

påtvingar enskilda länder en viss form av ekonomisk politik, utan att varje suverän stat i frihet självt får bestämma inriktningen på sin ekonomiska politik. Villkoren måste anpassas till varje lands egna förutsättningar, och frågor om fördelning, jämställdhet och miljö bör spela en större roll än vad de gör i dagsläget.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anfört om villkor för ytterligare krediter till IMF. Därmed tillstyrker jag motion Fi4 (v) och avstyrker förslaget i Riksbankens framställning.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Framställningen

Framställning 2009/10:RB2 Medgivande för Riksbanken att ge kredit till Internationella valutafonden (IMF):

Riksdagen medger att Riksbanken ingår ett avtal om kredit till Internationella valutafonden med ett belopp om 2,47 miljarder EUR.

Följdmotionen

2009/10:Fi4 av Ulla Andersson m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den utökade kreditramen till Internationella valutafonden bör villkoras med ökad öppenhet och att Sverige som politisk linje ska driva att varje enskilt land självt ska få bestämma vilken ekonomisk-politisk inriktning som leder till minskad fattigdom.